

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Micháliku a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Petra Paludu v trestnej veci obvineného **M. B.** pre trestný čin lúpeže formou spolupáchateľstva podľa § 234 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 a iné, prerokoval na neverejnom zasadnutí 26. septembra 2008 v Bratislave dovolanie, ktoré podal obvinený M. B. prostredníctvom obhajcu JUDr. E. B. proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 23. mája 2007, sp. zn. 1 To 47/2006, a rozhodol

t a k t o :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného M. B. **sa o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu v Nových Zámkoch z 2. marca 2006, sp. zn. 2 T 156/04, bol obvinený M. B. spoločne s ďalšími osobami uznaný za vinného z dvojnásobného trestného činu lúpeže podľa § 234 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 a iné trestné činy. Celkom sa dopustil piatich skutkov, ktoré boli kvalifikované ako sedem trestných činov.

Za to mu bol podľa § 234 ods. 1 s použitím § 35 ods. 2 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov, pre výkon ktorého bol podľa § 39a ods. 2 písm. a/ Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 zaradený na výkon trestu odňatia slobody do I. (prvej) nápravno-výchovnej skupiny.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený M. B. odvolanie.

Rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 23. mája 2007, sp. zn. 1 To 47/2006, bolo odvolanie obvineného M. B. proti rozsudku Okresného súdu v Nových Zámkoch z 2. marca 2006, sp. zn. 2 T 156/04, výrokom v bode II., podľa § 256 Tr. por., účinného do 1. januára 2006, zamietnuté.

V zmysle § 139 ods. 1 písm. b/ alinea cc/ Tr. por. účinného do 1. januára 2006, rozsudok je právoplatný, a ak neustanovuje tento zákon niečo iné aj vykonateľný, ak zákon síce proti nemu pripúšťa odvolanie, ale podané odvolanie bolo zamietnuté.

Rozsudok okresného súdu sa v dôsledku uvedeného stal právoplatným zamietnutím odvolania obvineného M. B. rozsudkom krajského súdu.

Proti uvedenému rozsudku Krajského súdu v Nitre podal obvinený M. B. dovolanie, ktoré spĺňalo formálne náležitosti a podmienky uvedené v ustanoveniach §§ 368 až 374 Tr. por., s výnimkou dôvodov dovolania uvedených v § 371 ods. 1, písm. d/ a i/ Tr. por.

Obvinený M. B. v dôvodoch dovolania uviedol jednak, že verejné zasadnutie o jeho odvolaní sa pred Krajským súdom v Nitre konalo 23. mája 2007 bez jeho prítomnosti napriek tomu, že bol riadne predvolaný, krajský súd ho mal záujem vypočuť a on sa riadne ospravedlnil a žiadal o konanie verejného zasadnutia v jeho prítomnosti. Napriek tomu krajský súd konal v jeho neprítomnosti.

Tým boli podľa obvineného M. B. splnené podmienky uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 písm. d/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa obvineného M. B. boli splnené aj podmienky pre podanie dovolania uvedené v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., pretože podľa jeho názoru vyjadreného v dovolaní, skutky podľa bodmi 1/, 2/ a 3/ napadnutého rozsudku krajského súdu boli nesprávne právne posúdené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Tr. por. (zákon č. 301/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov) prerokoval dovolanie podané obhajcom obvineného M. B. – JUDr. E. B. a zistil, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. d/ a písm. i/ Tr. por.

Obvinený M. B. síce zaslal 18. mája 2007 doporučenou listovou zásielkou s návratkou, ktorú prevzal a podpísal splnomocnenec Krajského súdu v Nitre (21. mája 2007) obálku s obsahom - potvrdením o dočasnej pracovnej neschopnosti, avšak k nemu nepriložil žiadny sprievodný list, z ktorého by mal krajský súd vydedukovať, že sa ospravedlňuje z neúčasti na verejnom zasadnutí, ani či sa ho chce alebo nechce zúčastniť. Z potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti vyplývala iba skutočnosť, že v čase konania verejného zasadnutia Krajského súdu v Nitre 23. mája 2007 bude obvinený M. B. práceneschopný. Ospravedlnenie však má svoj obsah a náležitosti podľa judikatúry súdov Slovenskej republiky

k platnému Trestnému poriadku. Z nej vyplýva, že obvinený sa má spravidla ospravedlniť sám, zreteľne a zrozumiteľne (zaslanie potvrdenia o dočasnej práceneschopnosti nie je ospravedlnením, je len signalizáciou zdravotného stavu obvineného súdu, ktorý z toho môže a nemusí bez ďalšieho vyvodit' príslušné dôsledky). V danom prípade vzal krajský súd potvrdenie na vedomie a zároveň konštatoval nedostatok ospravedlnenia obvineného M. B.. Taký postup je úplne v súlade s ustálenou súdnou praxou, ak navyše ani jeho obhajkyňa, prítomná na verejnom zasadnutí - JUDr. Z. L. - neuviedla nič k jeho ospravedlneniu (nebola na to nakoniec osobitne splnomocnená v súlade s § 293 ods. 9 Tr. por.), ani k zaslanému potvrdeniu, nenamietala vykonanie verejného zasadnutia bez prítomnosti obvineného M. B. a predniesla v jeho mene záverečný návrh.

Z týchto dôvodov Najvyšší súd nezistil splnenie dôvodu pre podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. d/ Tr. por.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. (zákon č. 301/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov) dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Zo znenia vyššie uvedeného ustanovenia Trestného poriadku (zákon č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov) a z inštitútu dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku je zrejmé, že trestné konanie je v zásade dvojinštančné. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd rozhodujúci o mimoriadnom opravnom prostriedku – dovolaní, je viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvého a druhého stupňa. Rovnako nie je oprávnený ani posudzovať spôsob hodnotenia dôkazov a závery, ktoré z dokazovania súdy vyvodili a ktoré sú podkladom pre zistenie skutkového stavu.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorý je určený k náprave v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych pochybení, čo celkom zreteľne vyplýva z konštrukcie jednotlivých dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. l/ Tr. por. (zákon č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov), resp. aj z ustanovenia § 374 ods. 3 Tr. por. (zákon č. 301/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov). Tento mimoriadny opravný prostriedok neslúži k revízii a náprave skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa. Svedčí tomu aj dikcia ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. (zákon č. 301/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov), podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho

ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť. Podľa § 371 ods. 6 Tr. por. (zákon č. 301/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov) dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, upravovať alebo meniť iba súd odvolací, pretože dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúmanie všetkých rozhodnutí súdu druhého stupňa. Samotnú správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať už aj z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. V dôsledku uvedeného iba s poukazom na nesprávne skutkové zistenia alebo na nesúhlas s hodnotením vykonaných dôkazov nemožno vyvodzovať dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. (zákon č. 301/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov).

Naznačený dovolací dôvod je daný v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení. Dovolanie je teda určené k náprave právnych chýb rozhodnutia vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných skutočností podľa noriem hmotného práva. V konečnom dôsledku z toho vyplýva, že s poukazom na dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. (zákon č. 301/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov) nie je možné domáhať sa preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené. Uvedený dovolací dôvod pripúšťa iba tzv. právne námietky vo vzťahu ku skutkovému stavu, zistenému súdmi nižších súdov. Skutkový stav je v rámci rozhodovania o dovolaní, opierajúcim sa o dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. (zákon č. 301/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov), hodnotený len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže ani skúmať ani meniť.

Z pohľadu dovolacieho súdu treba predovšetkým uviesť, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. (zákon č. 301/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov). Pokiaľ tomu tak nie je a podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pritom ale v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu a jeho podstatou sú námietky správnosti skutkových zistení alebo hodnotenia dôkazov súdmi nižšieho stupňa, ide o dovolanie, ktoré

je potrebné odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por. (zákon č. 301/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov).

V posudzovanej veci je z dôvodov dovolania zrejmé, že obvinený M. B. namieta spôsob, akým súdy prvého a druhého stupňa vyhodnotili v jeho neprospech vykonané dôkazy a tiež ako posúdili skutok, ktorého sa dopustil. Skutok tak, ako bol zistený Okresným súdom v Nových Zámkoch a aj Krajským súdom v Nitre je pre najvyšší súd záväzný a právne posúdenie skutku krajským súdom je potom správne a v súlade so zákonom.

Súdy oboch stupňov vecne správne a argumentačne výstižne poukázali aj na dôvody, ktoré viedli k potrebe posúdiť zistené konanie obvineného M. B.. Existenciu uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. (zákon č. 301/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov) obvinený vidí zjavne v skutkových zisteniach prvostupňového a odvolacieho súdu, ktoré považuje za nesprávne v dôsledku podľa jeho názoru chybného hodnotenia vykonaných dôkazov.

Z uvedeného v konečnom dôsledku vyplýva, že rozhodnutie napadnuté dovolaním nespočíva na nesprávnom právnom posúdení skutkov uvedených pod bodmi 1/ až 3/ ani na inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení, pretože skutky 1/ až 3/, tak ako boli súdmi oboch stupňov zistené, vykazujú znaky obomi súdmi uvedených trestných činov lúpeže, vydierania a výtržníctva formou spolupáchatelstva podľa § 9 ods. 2 k § 234 ods. 1, § 235 ods. 1 a § 202 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, z ktorých bol obvinený M. B. uznaný za vinného. Preto ním uvádzaný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. (zákon č. 301/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov) nie je daný.

Tieto dôvody viedli Najvyšší súd Slovenskej republiky k rozhodnutiu uvedenému vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 26. septembra 2008

JUDr. Štefan M i c h á l i k , v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Peter Paluda

Za správnosť vyhotovenia: Katarína Cíсарová